

Thure Herbertsson, en vetgirig, nyfiken visionär.

Sammanställt av Bertil Malmfält hösten 2024

1928 kom Thure till Senneby tillsammans med sin syster Maj, pappa Herbert och styvmor Lily. Han var då två år och hans syster ett år äldre. Thures mamma, Märta, hade avlidit i TBC 1926 när Thure var åtta månader och han hade tillbringat ett par år hos farmor och farfar i Massum. 1933 utökades familjen med brodern/sonen Lars. Herbert hade under några år arrenderat en gård i Husinge men påbörjade nu ett nytt arrende på Södergården i Senneby som han 1935 köpte av slaktaren Axel Andersson.

Thure gick i skolan i Västernäs och i Norrsund och tyckte själv att han haft en väldig tur som tillhörde de första som fick gå sju år i skolan. Tidigare gällde sex år. Vetgirig som han var gick han i de övre tonåren ett par år på Vaddö folkhögskola. Under det andra året bodde han också på folkhögskolan eftersom han tyckte att det blev mer på riktigt om man också bodde där som de flesta som studerade på folkhögskolan. Detta kom att få en avgörande betydelse för Thure som kom att dela rum med en riktig frisksportare som inte bara fick Thure att sluta röka utan också fick honom att intressera sig för folkhälsokämpen Are Waerland som förkunnade kostens betydelse för hälsan och som rekommenderade en laktovegetarisk kost. Detta, att leva sunt, kom att påverka Thure hela livet och han var tidigt aktiv nykterist.

Efter att ha gjort lumpen i Vaxholm praktiserade Thure en tid på ett biodynamiskt lantbruk i Västergötland, jobbade med att köra ut bröd i Stockholmstrakten åt Lännerstabagaren som drevs av hans farbror och på ett snickeri i Älmsta.

Hans intresse låg hela tiden åt jordbruket och sedan han 1954 gift sig med Sonja Mattsson från Granö tog de året efter över driften av föräldragården i Senneby som de köpte 1964. Den odlade marken utökades så småningom genom köp av ett mindre hemman i Södersund och genom arrende av Kista.

Biodynamisk-ekologisk odling.

Thure var tidigt mycket tveksam till den kemi som trängde in i jordbruket på 50-talet och intresserade sig alltmer för de biodynamiska tankegångarna. Efter att ha gått ett par veckoslutskurser hos den Biodynamiska föreningen i Järna utanför Södertälje bestämde sig Thure 1967 tillsammans med Sonja för att satsa biodynamiskt med allt vad det innebar av regler och kontroller.

Efter ett antal år lämnade de den Biodynamiska föreningen och kom att driva jordbruket ekologiskt. Thure hade, bl.a. genom att 1989 ha erhållit Roslagens Naturvårdsförenings och Norrtelje Tidnings Naturvårdspris, under åren inspirerat de övriga bönderna i byn för de ekologiska ideerna i så hög grad att hela byn kom att odlas ekologiskt och 2002 tilldelades byns jordbrukare gemensamt Centerpartiets Miljöpris.

Även i övrigt intresserade sig Thure för jordbrukets utveckling och var tidigt ute med nyheter som automatisk utgödning, rörmjölkning, dvs att mjölken gick direkt från mjölkmaskinen via rör till en kyltank, balning av höet mm.

Så småningom avvecklades jordbruket i etapper, mjölkorna ersattes med kött djur och djurhållningen upphörde i början av 1990-talet.

Intressen och engagemang utanför jordbruket.

Bredvid sitt jordbrukande och mjölkproducerande hann Thure med en hel del annat. Hans stora nyfikenhet och vetgirighet, där inte minst historia var ett stort intresse, gjorde att han engagerade sig inom många områden.

Han satt i styrelsen för Vaddö Hembygdsförening i 38 år och var dess ordförande i 12. Detta uppmärksammades med att man vid hembygdsgården Kista planterade en Ornäsbjörk till hans ära.

Han satt i styrelsen för Senneby vägförening i 45 år varav 28 som ordförande. Under hans tid kom Sennebyvägen att asfalteras.

I 17 år var Thure kyrkopolitiker för Centerpartiet och i 16 var han kyrkvärd.

Dessa engagemang innebar att Thure skrev en hel del och i slutet av 1900-talet, vid relativt hög ålder övergick han från en gammal skrivmaskin till dator. På överraskande kort tid hade han genom kurser satt sig in i hur en sådan fungerar och i vilka möjligheter Internet gav en vetgirig kunskapsförståelse. Han blev närmast expert på Lantmäteriets hemsida.

Historiesökarna.

Thure lade ner en hel del arbete på att tillsammans med andra vårda byns gamla gemensamma byggnader som de gamla fiskebodarna vid Karviken och spruthuset i byn. Det ledde i förlängningen till att han var en av initiativtagarna till den grupp som kom att kallas Historiesökarna i Senneby vars syfte är att presentera och sprida Sennebys historia. Presentationen kom i första hand att ske på en egen hemsida och

som pensionär åstadkom Thure en hel del av innehållet, inte minst när det gällde Det laga skiftet.

In i det sista var Thure trots sin höga ålder aktiv och engagerad. På senare år blev han dock alltmer störd av sin allt sämre hörsel och Sonjas sjukdom och flytt hemifrån satte ner hans livsglädje avsevärt. 2022 avled Sonja. Thure själv slutade som han levde, aktivt. Han avled 2023 i sviterna av en skidolycka några dagar efter sin 97-årsdag. Han efterlämnade döttrarna Lizzie och Naemi och deras familjer. De har alla stor anledning att känna sig stolta över sin far och morfar.

